

Вінницький національний технічний університет
Факультет машинобудування та транспорту
Кафедра автомобілів та транспортного менеджменту

**ПОКРАЩЕННЯ ПЕРЕВЕЗЕНЬ ШВИДКОПСУВНИХ ВАНТАЖІВ У
МІЖМІСЬКОМУ СПОЛУЧЕННІ РУХОМИМ СКЛАДОМ ТОВАРИСТВА З
ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «АСКО-ТРАНС» МІСТО ДНІПРО**

Графічна частина
магістерської кваліфікаційної роботи

Спеціальність 275 – Транспортні технології (за видами)

Спеціалізація 275.03 – Транспортні технології (на автомобільному транспорті)

Форма навчання денна

Розробив: студент гр. 1ТТ-19 м

О.О. Поліщук

Керівник: Т.В. Макарова

Вінниця ВНТУ 2020

Мета дослідження – розробка заходів з формування ефективної системи перевезень швидкопсувних вантажів в міжміському сполученні.

Для досягнення мети необхідно виконати наступні завдання:

- проаналізувати діяльність транспортної компанії ТОВ «Аско-Транс»;
- сформувати перелік вимог до автомобільних перевезень швидкопсувних вантажів в міжміському сполученні;
- дослідити основні етапи організації перевезення швидкопсувних вантажів з урахуванням виникнення ризиків в процесі транспортування;
- розробити динамічну модель системи перевезень швидкопсувних вантажів;
- запропонувати критерії вибору спеціалізованого рухомого складу;
- виконати техніко-економічні розрахунки для міжміських маршрутів;
- вирішити питання охорони праці та безпеки в надзвичайних ситуаціях.

Об'єкт дослідження – це процес автомобільних перевезень швидкопсувних вантажів.

Предмет дослідження – методи та засоби збереження якості вантажу в процесі транспортування.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в розробці динамічної моделі для автомобільних перевезень швидкопсувних вантажів з урахуванням ризиків в процесі транспортування.

ХАРАКТЕРИСТИКА ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «АСКО-ТРАНС»

Головна мета підприємства – розвиток власного бізнесу та підтримка транспортної діяльності.

Переваги компанії :

- гарантія збереження товару;
- кваліфіковане експедирування;
- доставка товару точно в строк;
- доставка попутними машинами;
- скидки та бонуси постійним клієнтам.

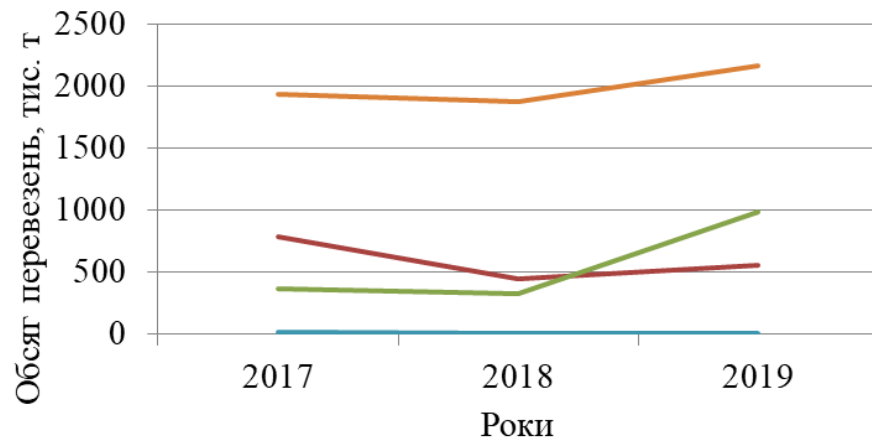

Динаміка перевезень деяких швидкопсувних вантажів

Найменування вантажів	Обсяги перевезень, тис. т					
	2017		2018		2019	
	ВС	МС	ВС	МС	ВС	МС
Картопля	127,22	1,80	69,87	0,63	56,13	7,19
Цукрові буряки	790,42	0,09	449,26	0,01	556,89	0,02
Інші свіжі овочі та фрукти	366,45	107,88	329,75	98,68	982,08	153,85
Продукція лісового господарства та лісозаготівель	725,95	156,28	696,29	138,44	803,32	129,42
Живі рослини та квіти	15,57	4,78	9,35	4,83	9,93	8,02
Інша продукція рослинного походження	1935,37	106,75	1873,68	85,24	2169,65	79,25

ВС – внутрішнє сполучення; МС – міжнародне сполучення

Питома вага основних видів агрокультур в Дніпропетровській області, %

Основний партнер

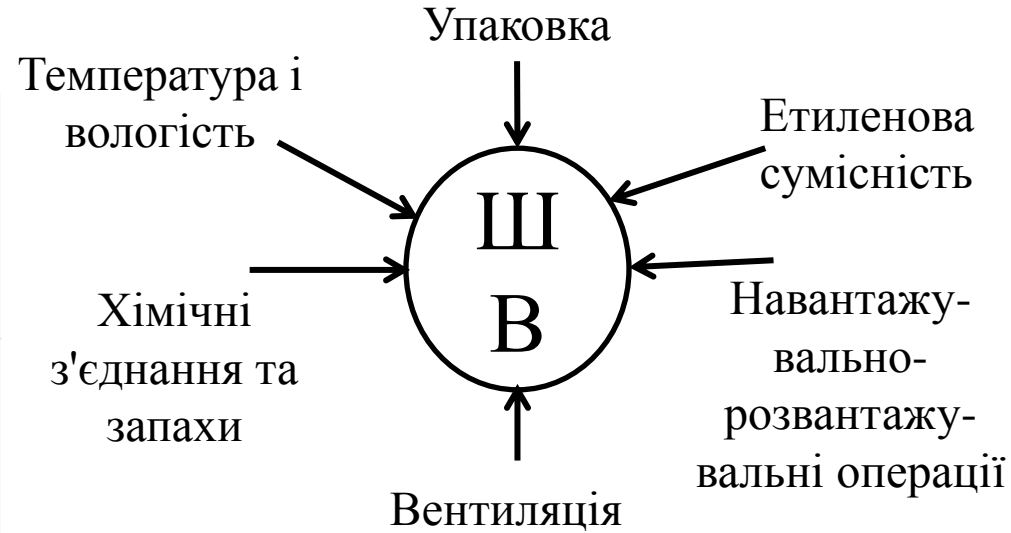
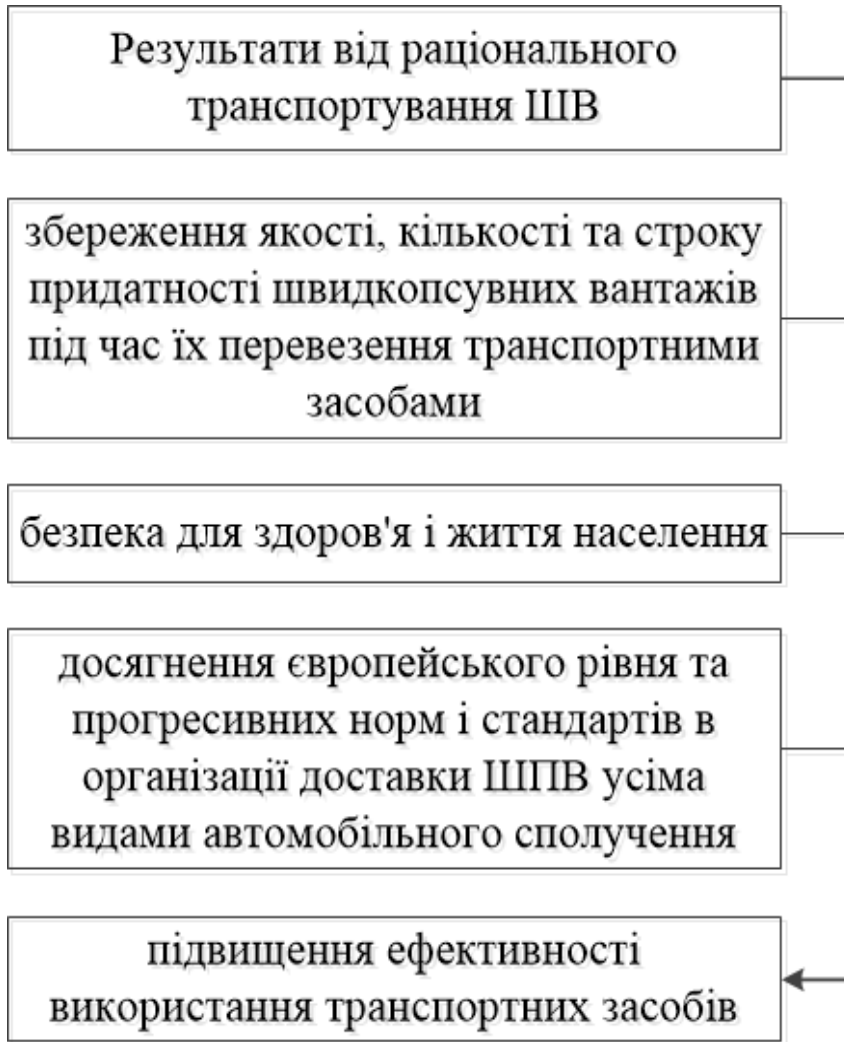

Тепличний комбінат «Дніпровський»

Теплиці з технологією вирощування світлокультури

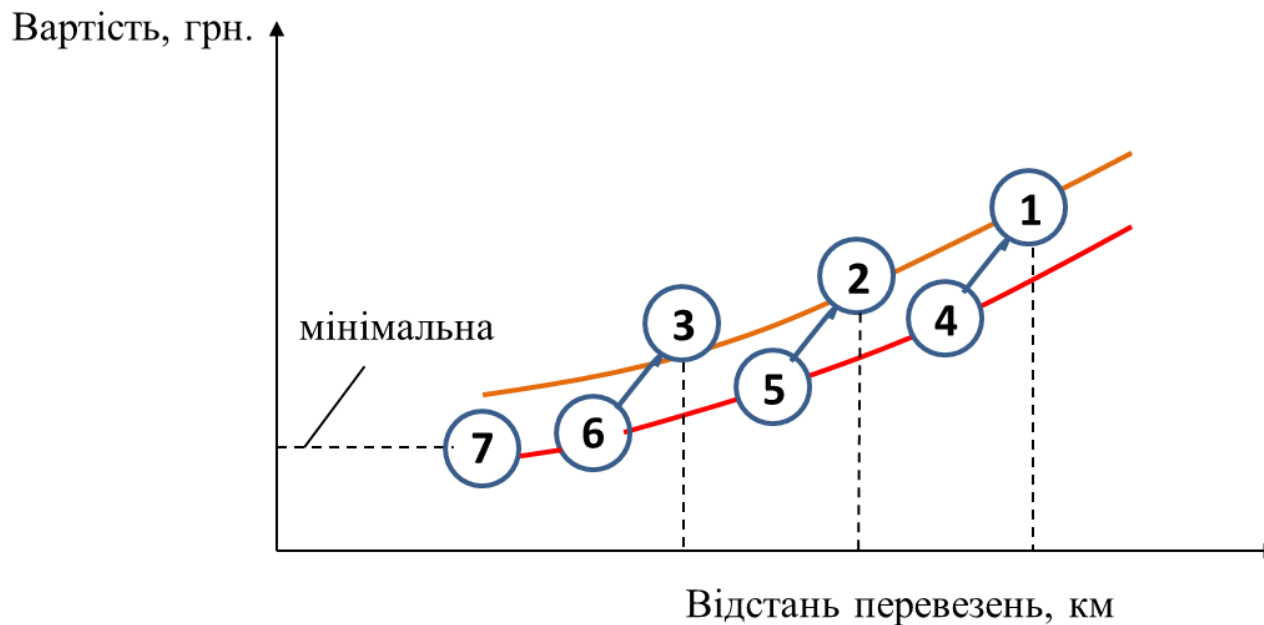

Оперативна інформація від перевізника про :

- температурний режим (показання термографу);
- швидкість руху;
- маршрут перевезення.

ХАРАКТЕРИСТИКА ПОКАЗНИКІВ ПЕРЕВЕЗЕНЬ

1 – рефрижератори; 2 – автомобілі з ізотермічним кузовом;
3 – автомобілі загального користування; 4, 5, 6 – попутні перевезення рухомим складом (відповідно до верхнього позначення); 7 – невеликі партії вантажу автомобілями загального користування у нічний час

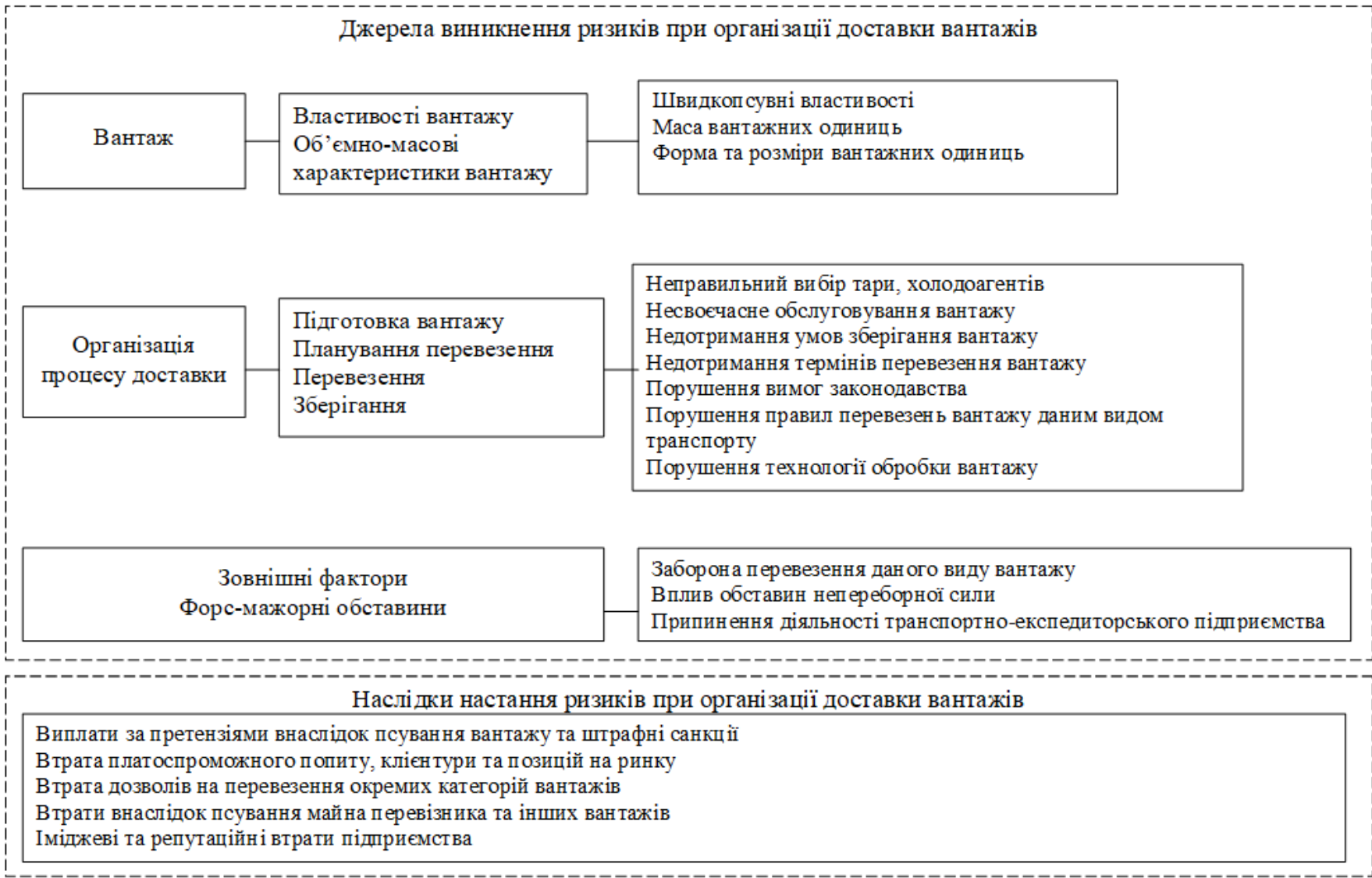
ДОСЛІДЖЕННЯ ЕТАПІВ ОРГАНІЗАЦІЇ ДОСТАВКИ ВАНТАЖІВ

Організація доставки ШПВ автомобільним транспортом	
Підготовка вантажу до перевезення	Класифікація та ідентифікація вантажу Вибір тари й пакування, холодоагентів та інших засобів забезпечення транспортабельного стану вантажу Маркування вантажу Формування вантажних одиниць та партій поставок
Перевезення	Перевезення автомобільним транспортом Комбіновані перевезення
Навантажувально-розвантажувальні операції	Навантажувально-розвантажувальні операції в пунктах забору вантажу Навантажувально-розвантажувальні операції в пунктах консолідації та розконсолідації Навантажувально-розвантажувальні операції при завантаженні транспортних засобів
Тимчасове зберігання вантажів	Тимчасове зберігання вантажів в пунктах забору вантажу Тимчасове зберігання вантажів в пунктах консолідації та розконсолідації
Формальності	Отримання дозволів на перевезення вантажу Митні, санітарно-карантинні та інші формальності

ДОСЛІДЖЕННЯ ЕТАПІВ ОРГАНІЗАЦІЇ ДОСТАВКИ ВАНТАЖІВ

Експедиторські операції	Охорона та супровід Обслуговування вантажу в процесі доставки Заміна холодоагентів <u>Контроль стану вантажу</u> Формування партій відправок Приймання -здача вантажу перевізнику
Організаційно-правові операції	Планування маршруту, вибір транспортного засобу та перевізника Планування обсягів перевезень та партій відправок Укладання договорів на перевезення Бронювання тоннажу Оформлення перевізних та товаросупровідних документів Претензійна робота
Економічні операції	Розрахунок витрат на перевезення Взаєморозрахунки за перевезення та транспортно-експедиторські послуги Фінансові розрахунки за претензіями
Надання інших послуг	Консультаційні, аналітичні та інші послуги на замовлення клієнтури

СХЕМА ДЖЕРЕЛ ТА НАСЛІДКІВ ВИНИКНЕННЯ РИЗИКІВ ПРИ ДОСТАВЦІ ВАНТАЖІВ

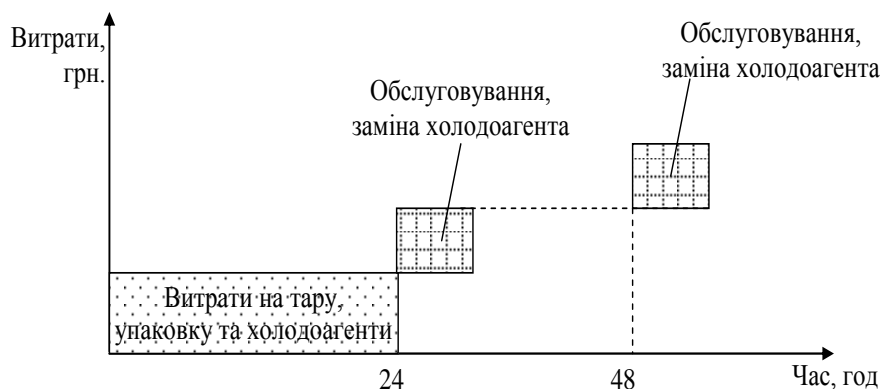
ХАРАКТЕРИСТИКА УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ ТА ОЦІНКА НАСЛІДКІВ РИЗИКОВИХ СИТУАЦІЙ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПЕРЕВЕЗЕНЬ

Методи	Управлінські рішення	Можливості реалізації та наслідки
Ухилення від ризику	Виключення ризикових ситуацій з процесів надання транспортно-експедиторських послуг Відмова від перевезень окремих категорій спеціальних вантажів Відмова від співпраці з ненадійними партнерами	Повністю виключити ризикові ситуації неможливо Втрата високодохідного ринку перевезень, зниження конкурентоспроможності Доцільно та важливо при перевезенні спеціальних вантажів
Збереження ризику	Створення резервних фондів для покриття збитків	Складність визначення розміру резервного фонду Зменшення доходів Відволікання коштів від основної діяльності підприємства
Передача ризику	Страховання, хеджування, аутсорсинг	Обмежена кількість ризиків, що підлягають страхуванню
Попередження та трансформація ризиків	Вплив на ризик на найбільш вразливих ділянках процесу доставки Створення системи контролю стану вантажу Використання більш швидкісних видів транспорту в ланцюгу доставки вантажу Інноваційні рішення зі зберігання вантажу та взаємодії в ланцюгу постачань Гнучка тарифна політика ТЕП	Збільшення витрат на управління ризиком Зменшення збитків від ризикових ситуацій Підвищення конкурентоспроможності

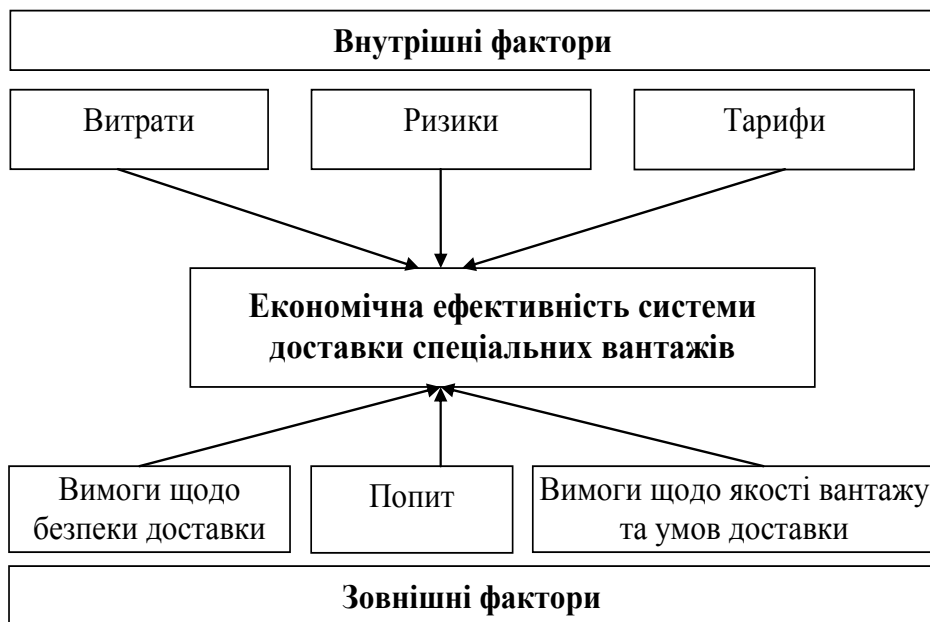
ПРИЧИНИ РИЗИКІВ ТА ЗБИТКИ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ВИДУ РИЗИКІВ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПЕРЕВЕЗЕНЬ ШВИДКОПСУВНИХ ВАНТАЖІВ

Види ризику	Причина	Збитки
Ризик пошкодження та псування вантажу	Неправильна підготовка вантажу до перевезення, недотримання умов перевезення, технології обробки вантажів, для швидкопсувних вантажів – перевищення часу на виконання окремих операцій	Відшкодування збитків клієнтурі, або у межах оголошеної цінності, або згідно з міжнародними конвенціями. Втрата частки ринку спеціальних вантажів
Ризик затримки вантажу	Несвоєчасне виконання сторонами окремих операцій, недотримання формальностей	Зменшення доходів за рахунок повернення частки оплати за термінову доставку
Ризик виникнення додаткових витрат на доставку	Неправильне планування перевезення, неправильний вибір виду транспорту, транспортного засобу, формування вантажних одиниць, необхідність незапланованого обслуговування або зберігання вантажу в процесі перевезення	Зменшення доходів ТЕП

ФАКТОРИ ЕФЕКТИВНОСТІ ПЕРЕВЕЗЕНЬ ТА СКЛАДОВІ УПРАВЛІННЯ ДОСТАВКОЮ ВАНТАЖІВ

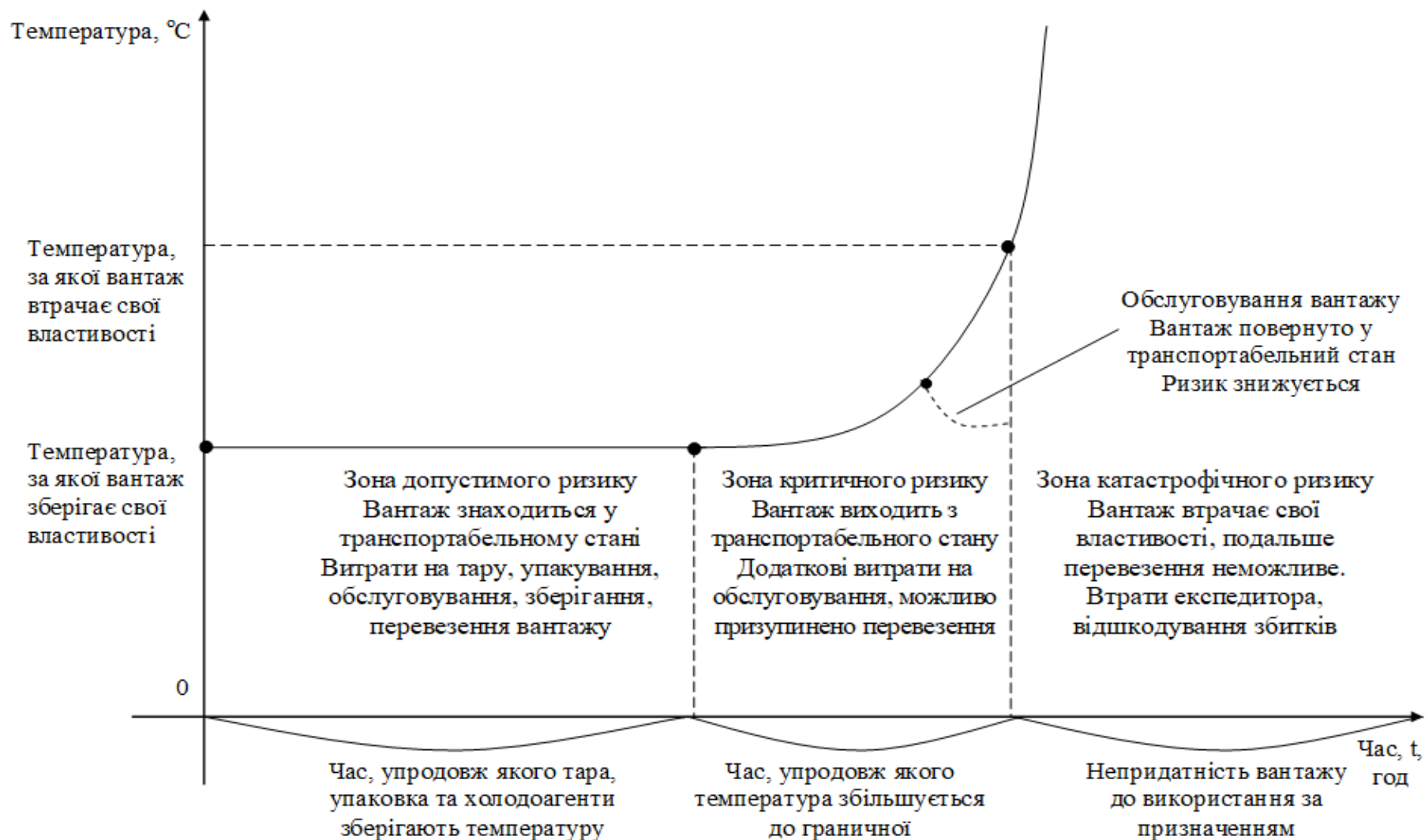

Основні фактори, які впливають на ефективність перевезення

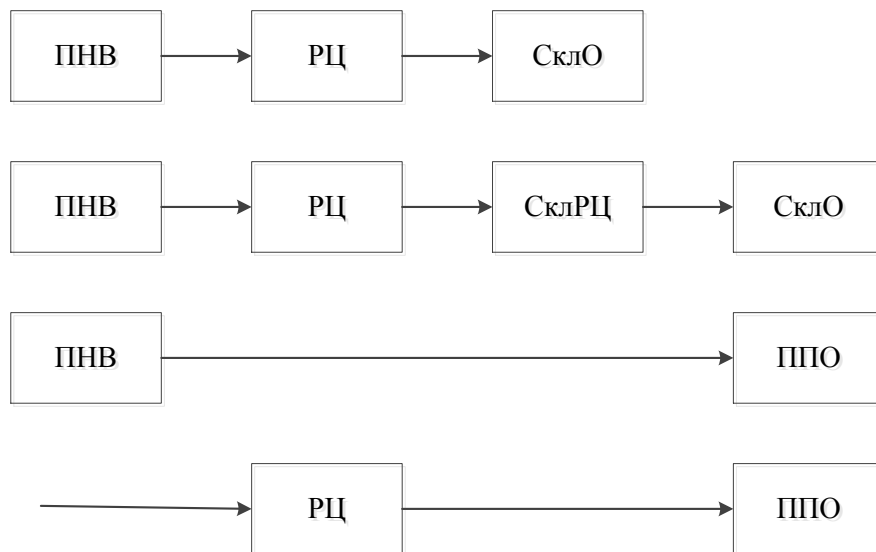

Складові	Реалізація
Спеціальні вантажі	Властивості вантажу створюють додаткові ризики пошкодження та втрати вантажу
Методи управління ризиками	Попередження та трансформація ризиків. Методи ухилення, збереження та передачі ризику неефективні.
Попередження ризиків	Управління транспортабельним станом вантажу та організацією доставки
Управління транспортабельним станом вантажу та організацією доставки	Управління витратами підприємства в ланцюгу доставки вантажу (витрати на тару, упаковання, холодоагенти, обслуговування, зберігання, перевезення, тощо).
Управління витратами підприємства	Знаходження оптимального плану доставки вантажу та параметрів вантажопотоку. Синхронізація у часі знаходження вантажу у транспортабельному стані з процесом обслуговування з витратами таким чином, щоб знаходитись у зоні допустимого ризику.
Управління ефективністю діяльності підприємства	Управління ризиками, витратами, тарифами підприємства.

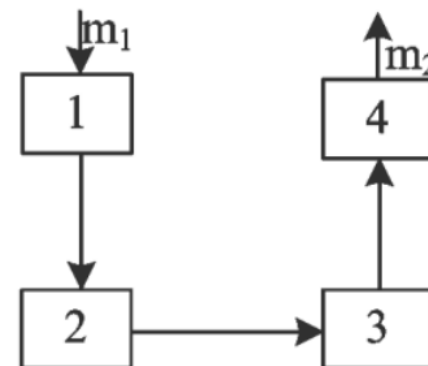
ЗАЛЕЖНІСТЬ МІЖ РИЗИКОМ, ВИТРАТАМИ ТА ЯКІСТЮ ВАНТАЖУ В ПРОЦЕСІ ПЕРЕВЕЗЕНЬ

РОЗРОБКА ДИНАМІЧНОЇ МОДЕЛІ СИСТЕМИ ПЕРЕВЕЗЕНЬ ШВИДКОПСУВНИХ ВАНТАЖІВ

Агрегативна схема руху ШВ в РРС

Елементи системи:

- 1 - пункт навантаження ШВ;
- 2 - розподільний центр;
- 3 - фронт вивантаження на РЦ;
- 4 - склад вантажоодержувача.

Основні схеми перевезення ШВ в РРС:

ПНВ – пункт навантаження у відправника;

РЦ – розподільний центр;

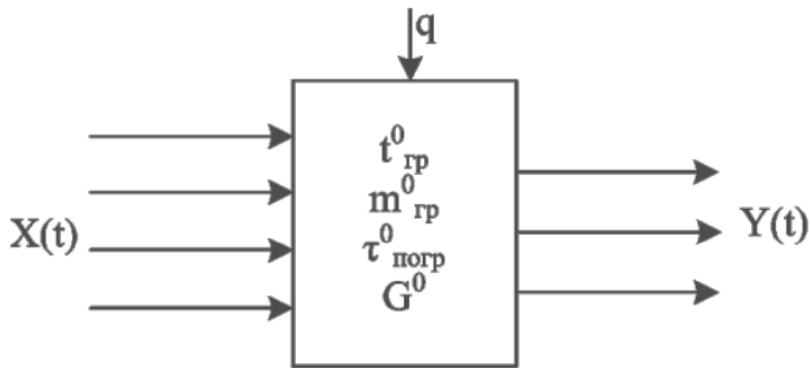
СклО – склад для зберігання ШВ у одержувача;

СклРЦ – склад для зберігання ШВ на розподільчому

центрі; ППО – пункт продажу у одержувача

АГРЕГАТИВНІ СХЕМИ СТАНУ ШВИДКОПСУВНОГО ВАНТАЖУ

Після завантаження в РРС

Вхідний сигнал

$$x_{11}(t) = (t_{\text{нв}}^0, \tau_{\text{нав.}}^0, Q_{\text{тепл.нав.}})$$

$$x_{12}(t) = t_{\text{в}}^0$$

$$x_{13}(t) = \tau_{\text{нав.}}^0$$

Вихідні параметри

$$Y = (y_{11}(t), y_{12}(t), y_{13}(t), y_{14}(t)),$$

де $y_{11}(t) = m_i(t)$ - маса вантажу, завантажена в РРС;

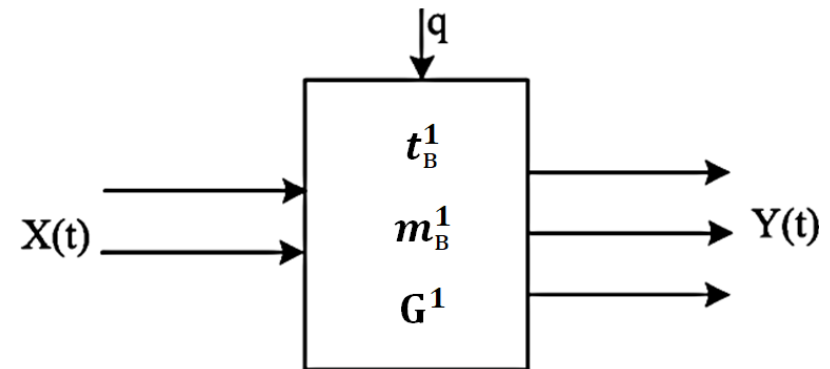
$y_{12}(t) = t_i(t)$ - температура вантажу в кузові;

$t_1^0(t) = t_{\text{в}}^0(t) \pm \Delta, \Delta = f(t_{\text{нв}}^0, \tau_{\text{нав.}}^0, Q_{\text{тепл.нав.}})$ - величина зміни

температури вантажу, як функція від температури зовнішнього повітря,

діючих теплопритоків тощо

В процесі перевезення в будь-який момент часу t

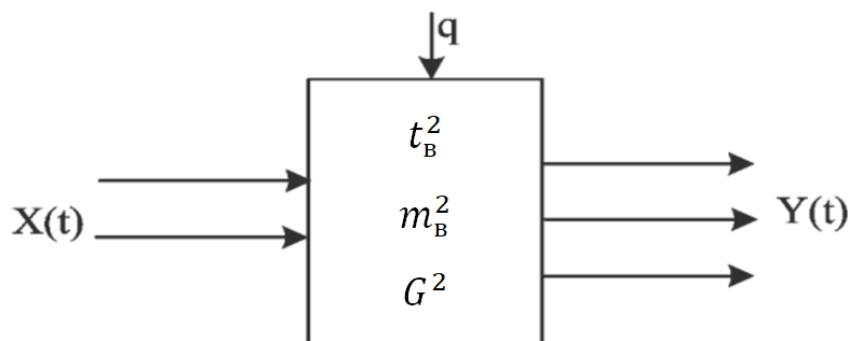
Перевірка умов

$$\tau_{\text{тр.}}(t) > \tau_{\text{тр.}} - \tau_{\text{нав.}}^0 - \tau_{\text{пер.}}(t)$$

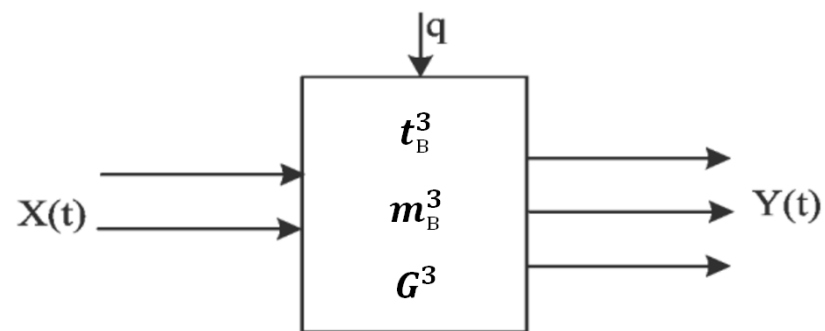
$$Q_{\text{п}}(t) > Q_{\text{п.п}}(t)$$

АГРЕГАТИВНІ СХЕМИ СТАНУ ШВИДКОПСУВНОГО ВАНТАЖУ

В момент прибуття його до РЦ

В момент прибуття на склад одержувача

У процесі транспортування можуть діяти керуючі сигнали (q), які надходять в систему в разі, якщо:

- термін транспортабельності вантажу перевищує термін доставки;
- запас палива менше необхідного для прибуття в пункт призначення.

Оператор переходу з одного стану агрегату в наступний особливий стан

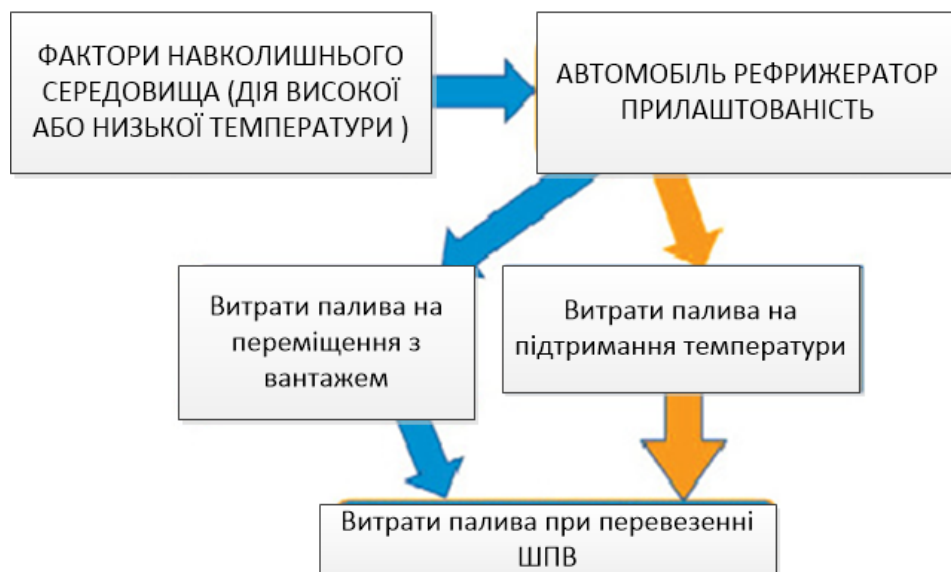
$$H_1 = z_1(t) = t_{zp}^1 (t_1 + \tau_{unc}^{nozp}) - t_{zp}^2 (t_1 + \tau_{unc}^{nozp} + \tau_{nep});$$

$$H_2 = z_2(t) = m_{zp} (t_1 + \tau_{unc}^{nozp}) - m_{zp}^{ey} (\tau_{nep}) = m^2;$$

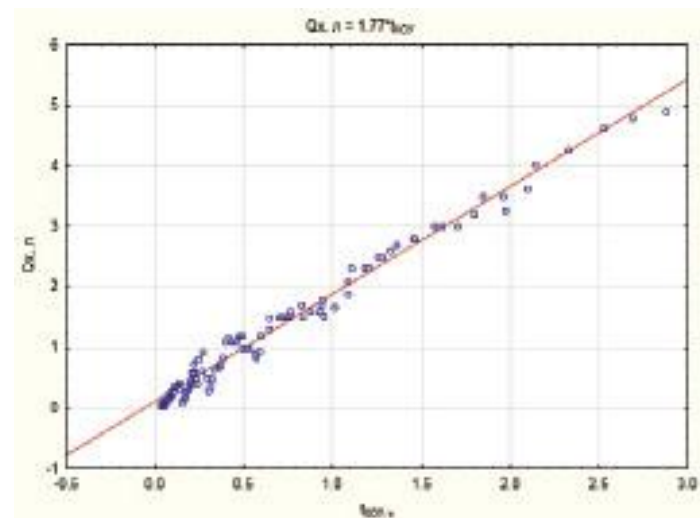
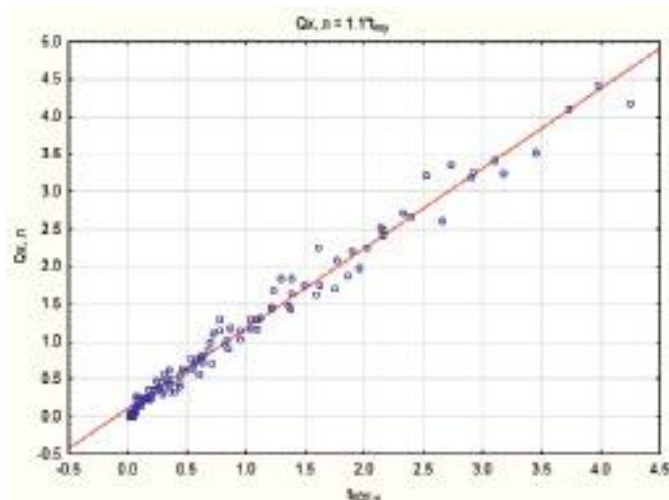
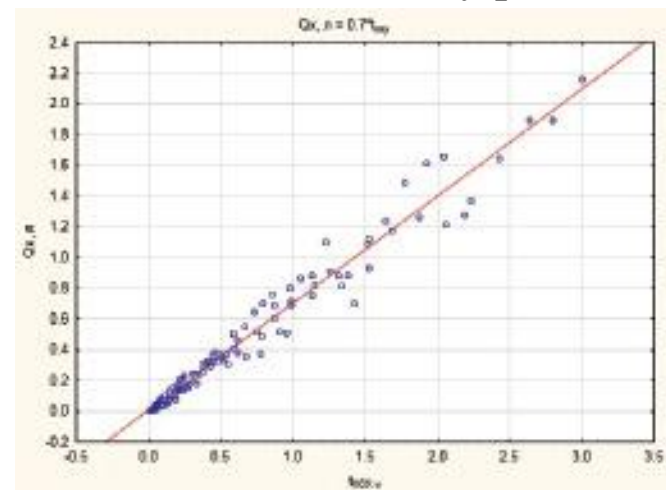
$$H_3 = z_3(t) = \tau_{mp} - \tau_{mp}(t)$$

ОЦІНКА ЕКСПЛУАТАЦІЙНИХ ВИТРАТ ПАЛИВА ДЛЯ РЕФРИЖЕРАТОРА

Схема формування експлуатаційної витрати палива

Витрата палива на роботу
холодильного устаткування в
залежності від часу роботи

ПЕРЕВЕЗЕННЯ ТА РОЗМІЩЕННЯ ВАНТАЖУ

Приклад розміщення тепличної продукції в кузові

Автомобіль Тягач DAF-XF105.510, і напівпричіп Schmitz SKO v/24

Технічна характеристика автопоїзда

Показник	Значення
Навантаження на сидло	18 т
Двигун:	дизельний, Paccar XE
потужність	430к. с.(316 кВт),
витрата палива	32л/100 км
напівпричіп Schmitz SKO4/24	
Вантажопідйомність:	26,7 т
Об'єм:	93м ³
Власна вага :	6,7т

ПЕРЕВЕЗЕННЯ ТА РОЗМІЩЕННЯ ВАНТАЖУ

Навантаження палета з тепличною продукцією в кузов автомобіля за допомогою електронавантажувача

Загальна вага палету складе - 896 кг.

Кількість палетів в кузові автомобіля – 30,
загальною масою близько 26,7т.

Технічна характеристика НВЕ-1,6

Вантажопідємність, т	1,6
Вид тяги	Електрична батарея
Габаритні розміри:	
Довжина до спинки вил, мм.	2100
Ширина, мм.	1000
Висота при опущеному підйомному пристрої, мм.	2200
Висота при максимальному підйомі, мм.	3850
Висота до захисного даху, мм.	2050
Радіус повороту, мм.	1900
Власна маса (включаючи батарею), кг	3000
Розмір шин :	
Передніх, мм.	18x7 - 8
Задніх, мм.	16x6 - 8
Просвіт (з вантажем в найнижчій точці), мм.	80

ТЕХНІКО-ЕКСПЛУАТАЦІЙНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ

Назва показників	Умовні позначення	Одиничні вимірювання	Маршрути			Загальні та середні показники
			1	2	3	
Експлуатаційна кількість автомобілів.	A_e	од.	1	1	1	1
Вантажопід'ємність автомобіля.	q_n	т	26,7	26,7	26,7	
Автомобіле-дні в експлуатації.	$A_{де}$	авто-год	52	52	52	156
Автомобіле-години в експлуатації.	$A_{ге}$	авто-год	412,9	463,3	511,2	1387,4
Автомобіле-години в русі.	$A_{грук}$	год	308,9	359,3	407,2	1075,4
Автомобіле-години в простой.	$A_{гпр.}$	год	104	104	104	312
II Техніко-експлуатаційні показники						
Коефіцієнт технічної готовності.	$\alpha_{т.г.}$	-	-	-	-	0,83
Коефіцієнт випуску.	$\alpha_{в}$	-	-	-	-	0,83
Коефіцієнт використання робігу.	β	-	0,95	0,96	0,97	0,96
Коефіцієнт використання вантажопід'ємності.	γ	-	1	1	1	0,86
Час в наряді.	$T_{н,ут}$	год.	7,94	8,91	9,83	8,89
Технічна швидкість.	V_t	км/год	55	55	55	55
Експлуатаційна швидкість.	V_e	км/год	41,1	42,9	43,6	42,6
Час простою під навантаженням-розвантаженням.	$t_{в/р}$	год	2	2	2	2
III Виробіток на протязі доби						
Кількість обертів за день.	$n_{об.}$	обертів	1	1	1	
Вантажний пробіг.	$\ell_{в.дн.}$	км	310	365	414	
Загальний пробіг.	$\ell_{доб.}$	км	326	382	429	379
Виробіток в тонах	$U_{дн.}$	т-км	53,4	53,4	40,05	
Вантажообіг	$W_{дн.}$	т-км	6261,2	9745,5	11053,8	
IV Виробнич (програма)						
Кількість їздок за період	n_t	їздок	52	52	52	156
Вантажний пробіг	$\ell_{в.пер.}$	км	16120	18980	21528	56628
Загальний пробіг	$\ell_{заг.пер.}$	км	16952	19864	22308	59124
Обсяг перевезень	$Q_{пер.}$	км	2082,6	2776,8	2776,8	7336,2
Вантажообіг	$W_{пер.}$	т-км	325582,4	506766	574797,6	1407146

Графік роботи рухомого складу на маршруті №1

АТП	Ювілейне		Кривий Ріг 1		Кривий Ріг 2		Ювілейне		АТП
В	Пр	В	Пр	В	Пр	В	Пр	В	Пр
8:00	8:04	8:34	11:27	12:57	13:10	13:40	16:25	16:55	16:59

Графік роботи рухомого складу на маршруті № 2

АТП	Ювілейне		Полтава 1		Полтава 2		Ювілейне		АТП
В	Пр	В	Пр	В	Пр	В	Пр	В	Пр
8:00	8:04	8:34	11:57	13:27	13:41	14:11	17:26	17:56	18:00

Графік роботи рухомого складу на маршруті № 3

АТП	Ювілейне		Харків 1		Харків 2		Ювілейне		АТП
В	Пр	В	Пр	В	Пр	В	Пр	В	Пр
8:00	8:04	8:34	12:23	13:53	14:05	14:35	18:18	18:48	18:52